

ROMAN REWAKOWICZ Dyrektor Artystyczny

Witold Lutosławski i muzyka ukraińska

5. DNI MUZYKI UKRAIŃSKIEJ w WARSZAWIE

5. ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ у ВАРШАВІ

18/21/23.10.2019

Witold Lutosławski i muzyka ukraińska

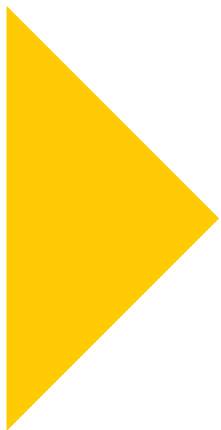
18.10.2019

21.10.2019

23.10.2019

**5. DNI
MUZYKI
UKRAIŃSKIEJ
w WARSZAWIE**

5. ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ у ВАРШАВІ

Jest mi bardzo miło zaprosić Państwa na piąte już z kolei Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie. Poprzedni Festiwal w 2012 roku organizowaliśmy wspólnie z Filharmonią Narodową, teraz naszymi partnerami są Związek Ukraińców w Polsce, Fundacja „Nasz Wybór” i Narodowe Centrum Kultury, prowadzące program stypendialny „Gaude Polonia” – niezwykle ważny program, który zaowocował już kilkusetnym gronem stypendystów. Wśród nich – wielu kompozytorów z Ukrainy. Pierwszy koncert przedstawi właśnie utwory stypendystów „Gaude Polonia”.

Ta edycja naszego Festiwalu ma pewną innowację – wprowadza do repertuaru każdego z trzech koncertów utwory Witolda Lutosławskiego. Chcemy w ten sposób spotkać muzykę ukraińską z twórczością muzyczną najwyższej próby – muzyką Lutosławskiego, a publiczności dać okazję do estetycznych paraleli. Proszę sądzić, czy muzyka ukraińska wytrzymuje to porównanie. *Muzykę żałobną* Witolda Lutosławskiego poświęcamy ofiarom rosyjskiej agresji na Donbasie.

Pierwszy Festiwal odbył się w 1999 roku. Kolejne edycje Festiwalu występowały w różnych odstępach czasowych – musiało się nabierać trochę pomysłów programowych i przede wszystkim dużo sił do znalezienia środków finansowych na ich realizację. Tu dziękuję naszym grantodawcom i darczyńcom za wsparcie – Miastu Stołecznemu Warszawa, Spółce Magovox, Stowarzyszeniu Autorów ZAiKS oraz Stowarzyszeniu Artystów Wykonawców STOART. Dziękuję instytucjom wspierającym nas medialnie – Radiu TOKFM, Tygodnikowi „Nasze Słowo” i firmie Stroeer. Oddzielne podziękowanie kieruję do Aleksandry i Mirosława Petryga za pomoc w realizacji Festiwalu.

Po pierwszym Festiwalu Adam Suprynowicz napisał w Ruchu Muzycznym: „Przedsięwzięcia na tak wysokim poziomie artystycznym, jak Dni Muzyki Ukraińskiej, nie tylko informują nas, co się dzieje „za miedzą”, ale też wzbogacają niezbyt przecież bogate życie muzyczne w Polsce.” W 2004 roku Józef Kański na pytanie, „czy znamy muzykę naszych sąsiadów” w Ruchu Muzycznym odpowiedział: „Gdy pomyślimy o kompozytorach ze Wschodu, a konkretnie z Ukrainy, to w świadomości tejże większości rodaków wypadnie zaznaczyć dużą białą plamę.”

Nasze Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie próbują tę białą plamę zamalować kolorową mozaiką utworów kompozytorów ukraińskich. Jest to oczywiście próba incydentalna, nie udaje nam się zainspirować polskich instytucji muzycznych – filharmonii i teatrów operowych – do włączania ukraińskiego repertuaru do ich sezonowych koncertów. Ale woda kamień drąży, więc nie ustajemy w wysiłkach i nadziejach, że jednak polscy luminarze dostrzegą interesujące ukraińskie pejzaże muzyczne.

Życzę Państwu niezapomnianych wrażeń!

Roman Rewakowicz

1

Recital skrzypcowy

Andrij Pawłow – skrzypce

Bohdan Krywopust – fortepian

Program:

Bohdana Frolak (ur. 1968) – *Wenus w futrze* (2004)

Andrij Merchel (ur. 1986) – *Scena* (2013)

Ołena Ilnycka (ur. 1977) – *Serenada* (2015)

Jewhen Petryczenko (ur. 1976) – *Notatki* (2014)

Oleksandr Szymko (ur. 1977) – *Jesteś oceanem* (2015)

przerwa

Bohdan Sehin (ur. 1976) – *Gamma Bootes* (2015)

Bohdan Krywopust (ur. 1975) – *Kwiat paproci* (2015)

Zoltan Almaszi (ur. 1975) – *Wstęp do nieistniejącej piosenki* (2015)

Witold Lutosławski (1913–1994) – *Partita* (1984)

piątek, 18 października 2019 r., godz. 19.00

Sala Koncertowa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina
ul. Okólnik 2

Program pierwszego koncertu 5. Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie niemal w całości wypełnia muzyka kompozytorów ukraińskich młodego pokolenia, uczestników istniejącego od 2003 roku programu stypendialnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Gaude Polonia”, przeznaczonego dla młodych artystów z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Utwory te powstały w okresie ostatnich kilku lat (tylko kompozycja Bohdana Frolak pochodzi z pierwszej dekady naszego stulecia) i opublikowane zostały w zbiorze „Barwy nowej muzyki w Ukrainie”, wydanym przez kijowskie wydawnictwo „Muzyczna Ukrajina” przy współpracy Instytutu Polskiego w Kijowie.

Jaka zatem jest ta nowa muzyka ukraińska? Przede wszystkim – niezwykle różnorodna. Młodzi kompozytorzy czerpią pełnymi garściami z szerokiego spektrum dwudziestowiecznych technik kompozytorskich. Do kierunków bardziej tradycyjnych nawiązują Bohdana Frolak (*Wenus w futrze*, łączący łagodne, oniryczne brzmienia, z kontemplacyjnym nastrojem i niezwykle różnorodną paletą harmonicznymi barw) i Zoltan Almaszi (improvizacyjny, o nieco nostalgicznym charakterze *Wstęp do nieistniejącej piosenki*). Z sonorystycznych poszukiwań brzmieniowych i artykulacyjnych wyrastają kompozycje Andrija Merchela (*Scena*, w której – wzorem Lutosławskiego – pojawiają się fragmenty aleatoryczne *ad libitum*) i Bohdana Sehina (bardzo zróżnicowana pod względem artykulacji *Gamma Bootes*). Niezwykła wrażliwość na barwę cechuje także utwory Oleny Ilnyckiej (wykorzystująca technikę glissandową *Serenada*), Jewhena Petryczenki (*Notatki*, w których pojawia się także niemal Bartówska motoryka) i Bohdana Krywopusta (najdłuższy spośród wykonywanych dziś utworów *Kwiat paproci*). Kompozycja Aleksandra Szymko (*Jesteś oceanem*) łączy postminimalistyczną repetytywność z elementami ilustracyjności o niemal filmowej proveniencji.

Swoistym kontrapunktem dla nowej muzyki młodych twórców z Ukrainy stanie się *Partita* Witolda Lutosławskiego – późne dzieło polskiego twórcy, należące już niewątpliwie do klasyki muzyki minionego stulecia. Skomponowana w 1984 roku dla Pinchasa Zukermana i Marca Neikruga, składa się z pięciu części. Trzy główne – *Allegro giusto*, *Largo* i *Presto* – stanowią dalekie nawiązanie do późnobarokowej muzyki instrumentalnej (stąd nazwa *Partita*); przedzielone są one dwoma krótkimi interludiami *ad libitum*, wykorzystującymi typową dla kompozytora technikę aleatoryzmu kontrolowanego. W 1988 roku kompozytor opracował wersję na skrzypce z orkiestrą.

foto: Tytus Bernacki

Bohdana Frolak (ur. 1968) – kompozytorka, autorka licznych utworów kameralnych, symfonicznych i chóralnych. W 1991 roku ukończyła studia kompozytorskie u Wołodymyry Fłyś i Myrośława Skoryka, a w roku 1998 studia podyplomowe u Myrośława Skoryka w lwowskiej Narodowej Akademii Muzycznej im. M. Łysenki. Wykłada kompozycję w macierzystej uczelni. W 2017 roku otrzymała Nagrodę im. T. Szewczenki za dzieła do poezji Szewczenki – *Prawa dusza, Kolor, Sen*. Otrzymała również Nagrodę im. L. Rewuckiego za symfonię *Orbis Terrarum* (2000), Nagrodę im. B. Latoszyńskiego za *Koncert klarnetowy* (2006), Nagrodę im. M. Łysenki za *II Symfonię* (2010)

i Nagrodę im. S. Ludkewycza za *Dyptyk według Szewczenki* i utwory kameralne (2011). Była stypendystką Fundacji Przyjaciół „Warszawskiej Jesieni”, Ernst von Siemens Musikstiftung (2001), programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Gaude Polonia” (2004).

Jej muzyka była wykonywana na wielu festiwalach muzyki współczesnej na Ukrainie i poza jej granicami, m.in. „Kontrasty” (Lwów), „Dwa Dni i Dwie Noce Nowej Muzyki” (Odessa), „Kyiv Music Fest”, „Muzyczne Premiery Sezonu” (Kijów), „Dni Muzyki Sakralnej” (Użhorod), „Warszawska Jesień”, Festiwal Kompozytorów Krakowskich, Forum Sztuki Współczesnej im. Witolda Lutosławskiego (Lublin), „Menhir Festival” (Szwajcaria), Festiwal Nowej Muzyki w Berlinie i Kolonii (Niemcy), „Dni Muzyki Ukraińskiej” w Azerbejdżanie i in. Jej utwory były również wykonywane w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Wielkiej Brytanii, Francji i innych krajach.

Do napisania „Wenus w futrze” na skrzypce i fortepian zainspirowała mnie powieść Leopolda von Sacher Masocha pod tym samym tytułem. Utwór powstał w 2004 roku. Muzyka wyobraża wszechobecną w powieści Masocha zmysłowość i atmosferę miłości. Zafascynował mnie specyficzny nastrój powieści, jego nieuchwytna granica między rzeczywistością a fantazją – i ten właśnie nastrój chciałam przekazać poprzez muzykę.

Bohdana Frolak

Andrij Merchel (ur. 1986) jest absolwentem klasy kompozycji Jewhena Stankowycza w Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiego w Kijowie. Merchel zajmuje się muzyką i sztuką w szerokim zakresie: jest kompozytorem, performerem, reżyserem, kuratorem projektów artystycznych, autorem licznych utworów dla orkiestry symfonicznej, zespołów kameralnych i teatru. Jest współzałożycielem i kierownikiem artystycznym zespołu „Sed Contra Ensemble”, kuratorem Laboratorium Muzyki i Teatru „Sound. Voice. Silence”. Merchel koordynuje wydarzenia artystyczne, działa jako performer zarówno w projektach indywidualnych jak

i zbiorowych. Był stypendystą programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Gaude Polonia” (2014, 2018).

Jego muzykę wykonywali soliści oraz zespoły z Ukrainy i Europy, m.in.: „Ricochet”, „Molot Ensemble”, „Ensemble Nostri Temporis”, „Senza Sforzando”, „Kijowska Kamerata”, „Sed Contra Ensemble”, „Duo Sonoro”, „Innovation Duo”, Państwowa Orkiestra Muzyki Symfonicznej i Popularnej, Orkiestra Symfoniczna Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiego.

Uczestniczył w wielu międzynarodowych festiwalach muzycznych: „Young Euro Classic”, „Randspiele”, „Kyiv Music Fest”, „GogolFest”, „Dwa Dni i Dwie Noce Nowej Muzyki”, „Kontrasty”, „Malta Festival Poznań”, „Ukraińska Wiosna”, „Od awangardy do współczesności”, „ArtPole”.

Brał udział w kijowskich międzynarodowych warsztatach nowej muzyki „Course” oraz międzynarodowym projekcie edukacyjnym „Performatywność”.

Utwór „Scena” na skrzypce i fortepian powstał w 2013 roku, a jego druga wersja na wiolonczelę i fortepian – w 2018 roku. Prawykonanie odbyło się podczas międzynarodowego festiwalu „Muzyczne Premiery Sezonu” w Kijowie. W utworze pojęcie „scena” oznacza raczej epizod, część, fragment większej całości. W ten sposób tworzy się swego rodzaju „utwór w utworze”, zależny od ogólnego kontekstu koncertowego. „Scena” może być także postrzegana na inne sposoby: jako konfliktowy epizod w sferze publicznej – czyli skandal na scenie, rozumianej w znaczeniu przestrzeni teatralnej. W ten sposób powstaje „scena na scenie”, również zależna od ogólnego kontekstu koncertowego. Generalnie jednak „scena” jest punktem orientacyjnym, który można zobaczyć poprzez rozbitą przez burzę szklany sufit.

Andrij Merchel

foto: zachwam.compozystki

Olena Ilnycka (ur. 1977) jest absolwentką Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiego, gdzie w 2001 r. ukończyła studia kompozytorskie w klasie Iwana Karabica, a w roku 2004 staż asystencki w klasie prof. Myrośława Skoryka. W roku 2010 w ramach programu stypendialnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Gaude Polonia” odbyła staż w Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach, w klasie kompozycji Aleksandra Lasonia. Od roku 2005 jest członkiem Narodowego Związku Kompozytorów Ukrainy. Uczestniczyła w festiwalach muzyki współczesnej: „Kyiv Music Fest”, „Forum Muzyki Młodych”, „Muzyczne Premiery Sezonu”, „Kontrasty”. Komponuje utwory kameralne i symfoniczne.

„Serenada” na skrzypce i fortepian nie wykracza poza granice tradycyjnego rozumienia gatunku i jawi się jako liryczna pieśń w otoczeniu dźwięków nocnej natury, które nabierają tu szczególnego znaczenia w postaci ech i alikwotów (składowych harmonicznnych). Utwór powstał w 2015 roku specjalnie dla zbioru „Barwy nowej muzyki w Ukrainie”.

Olena Ilnycka

Jewhen Petryczenko (ur. 1976) – kompozytor, członek Narodowego Związku Kompozytorów Ukrainy (od 2001) i Narodowego Ogólnoukraińskiego Związku Muzycznego (od 2005), laureat Nagrody im. L. Rewuckiego (2005), Nagrody Urzędu Rady Ministrów Ukrainy (2009), a także Nagrody im. S. Prokofiewa. Był stypendystą programu „Gaude Polonia” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP (2006).

Ukończył Państwową Doniecką Akademię Muzyczną im. S. Prokofiewa (2000), gdzie otrzymał stopień magistra (2001) i odbył staż asystencki (2006). Pracował w Donieckim Obwodowym Teatrze Lalek

(2000-2002) i Średniej Specjalistycznej Szkole Muzycznej dla dzieci uzdolnionych (2002-2007). W latach 2007-2014 był wykładowcą Państwowej Donieckiej Akademii Muzycznej. W latach 2005-2014 realizował projekty ukierunkowane na rozwój i popularyzację kultury muzycznej Donbasu, rozwój naukowo-muzycznej przestrzeni Ukrainy, wzmocnienie naukowych i twórczych relacji między różnymi regionami Ukrainy – m.in. „Donieckie źródła w muzyce organowej Ukrainy” (2005), „in D...” (2006), „Donieck – Lwów. Artystyczne dialogi” (2007, uznany przez Narodowy Związek Kompozytorów Ukrainy jako najlepszy twórczy projekt roku), „Sztuka młodych – przyszłość Donbasu” (2009), „Młodzież Donbasu – Sergiuszowi Prokofiewowi” (2011), festiwal sztuki muzycznej „Donbas Modern Music Art” (2013).

Na dorobek twórczy Petryczenki składają się utwory symfoniczne, kameralne, wokalne, chóralskie, muzyka teatralna i pieśni. Jego utwory wykonywane były m.in. na festiwalach: „Kyiv Music Fest”, „Kijów Złotych Kopuł”, „Dwa Dni i Dwie Noce Nowej Muzyki”, „Kontrasty”. Ukazały się 2 płyty CD z jego muzyką („in D...”, „Requiem”), jego utwory znalazły się też na kilku innych albumach płytowych. Ma w dorobku kilka publikacji naukowych i występów na ogólnoukraińskich i międzynarodowych konferencjach naukowych.

„Notatki” to krótki, podsumowujący zapis muzyczny, wspomnienie o roku 2014, w którym utwór powstał. Kompozycją tą kompozytor rozpoczął cykl corocznych utworów „autobiograficznych”, przeznaczonych na zespoły o różnym składzie, w których próbuje uogólnić obrazy, emocje i nastroje związane z rokiem, w którym powstało dane dzieło.

Jewhen Petryczenko

Oleksandr Szymko (ur. 1977) – kompozytor, pianista, reżyser filmowy i scenarzysta. W 2002 roku ukończył Narodową Akademię Muzyczną Ukrainy im. P. Czajkowskiego w klasie kompozycji Jurija Iszczenki, a w roku 2005 asystenturę.

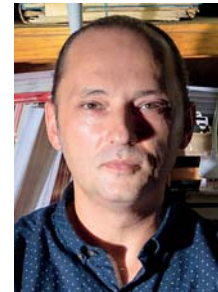
Od 2003 roku jest członkiem Narodowego Związku Kompozytorów Ukrainy. Jest laureatem Nagrody im. L. Rewuckiego (2007), Nagrody im. M. Werykiwskiego (2009), Nagrody im. B. Latoszyńskiego (2017). Od roku 2007 pełni funkcję kierownika muzycznego Teatru Rosyjskiego Dramatu im. Ł. Ukrainki.

W 2005 roku podczas stypendium programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Gaude Polonia” przebywał na stażu w Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach w klasie kompozycji Aleksandra Lasonia.

Tworzy niemal wszystkie gatunki muzyczne, jego utwory utrzymane są przeważnie w stylistyce post-minimalistycznej.

Poza sferą muzyczną, aktywnie zajmuje się kinem. Jest autorem ośmiu scenariuszy filmów krótkometrażowych i dwóch pełnometrażowych. Jako reżyser stworzył trzy filmy krótkometrażowe według własnego scenariusza, które zdobyły liczne nagrody na międzynarodowych festiwalach filmowych.

Utwór „Jesteś Oceanem” (2015) jest swego rodzaju aktywną medytacją. To nieprzerwany, przenikający potok, mieszczący w sobie elementy wszystkich podstawowych ludzkich emocji.
Oleksandr Szymko

Bohdan Sehin (ur. 1976) – kompozytor, menadżer projektów muzycznych. Absolwent klasy kompozycji Myrosława Skoryka w Narodowej Akademii Muzycznej im. M. Łysenki we Lwowie.

Jest laureatem II Nagrody Międzynarodowego Konkursu Kompozytorów im. S. Prokofiewa (2000), II Nagrody Narodowego Ogólnoukraińskiego Konkursu Młodych Artystów „stArt” (2003), Nagrody im. L. Rewuckiego (2004) oraz Nagrody im. B. Latoszyńskiego (2019).

Dwukrotnie był stypendystą programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Gaude Polonia” (2003, 2006), w którego ramach studiował kompozycję u Zbigniewa Bujarskiego i Zygmunta Krauzego.

Otrzymał stypendia twórcze Towarzystwa Przyjaciół „Warszawskiej Jesieni” (2003), programu „Gulliver Connect” (2008), oraz stypendium Prezydenta Ukrainy (2008-2010).

„Gamma Bootes” na skrzypce i fortepian (2015). Światło gwiazdy pokonuje nieskończoność wszechświata, by kontynuować swą drogę w źrenicach naszych oczu. Przenika do najbardziej tajemniczych, nieznanych dla nas samych obszarów naszej natury. Światło gwiazdy nigdy się nie zatrzymuje. Nigdy nie gaśnie. Utwór dedykuję swojej żonie Roksolanie.

Bohdan Sehin

Bohdan Krywopust (ur. 1975) w latach 1993-2000 studiował w Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiego, którą ukończył w specjalnościach kompozycja (w klasie Lwa Kołoduba, 1998) i fortepian (w klasie Tatiany Roszczynej, 2000). Staż w katedrze kompozycji ukończył w 2004 pod kierunkiem Hennadija Liaszenki. Był stypendystą programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Gaude Polonia” (2003) pod kierunkiem Aleksandra Lasonia.

W czasie studiów był laureatem międzynarodowych konkursów kompozytorskich i pianistycznych, m.in. w 1992 roku jako kompozytor otrzymał pierwszą nagrodę na międzynarodowym konkursie im. M. Łysenki. Jest laureatem Nagrody im. L. Rewuckiego (2005), Nagrody im. B. Latoszyńskiego (2006), Nagrody im. M. Łysenki (2019).

Od roku 2000 jest członkiem Narodowego Związku Kompozytorów Ukrainy.

Tworzy muzykę symfoniczną, chóralną i kameralną. Komponował również dla kina i teatru. Jako pianista występuje solowo i w zespołach kameralnych.

Utwory Bohdana Krywopusta są wykonywane na Ukrainie i poza jej granicami, w tym regularnie na międzynarodowych festiwalach: „Kyiv Music Fest” i „Muzyczne Premiery Sezonu” w wykonaniu najlepszych ukraińskich zespołów.

W latach 2009-2011 był dyrektorem międzynarodowego festiwalu „Forum Muzyki Młodych”. Od sierpnia 2010 roku jest dyrektorem wydawnictwa nutowego „Muzyczna Ukraina”. Prowadzi koncerty – prezentacje wydawnictwa na Ukrainie i poza jej granicami.

„Kwiat paproci” na skrzypce i fortepian (2015) poświęcony jest amerykańskiej skrzypaczce ukraińskiego pochodzenia, Solomii Iwachiw. Podstawą utworu jest melodia ludowa „Oj na Iwana na Kupala”, który wyrasta z pojedynczych intonacji w długą konstrukcję melodyczną, współistniejącą z sonorystyczną tkanką dźwiękową. W 2016 roku powstała orkiestrowa wersja utworu.

Bohdan Krywopust

Zoltan Almaszi (ur. 1975) – ukraiński kompozytor, wiolonczelista, laureat Nagrody im. L. Rewuckiego (2003), Nagrody im. B. Latoszyńskiego (2012). Ukończył lwowski Państwowy Wyższy Instytut Muzyczny im. M. Łysenki w klasach kompozycji i wiolonczeli Jurija Łaniuka, a następnie staż asystencki w Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiego w Kijowie pod kierunkiem Jewhena Stankowycza. Dwukrotnie (jako wiolonczelista i jako kompozytor) był laureatem Międzynarodowego Konkursu im. S. Prokofiewa w Mariupolu.

Zoltan Almaszi jako kompozytor i wykonawca bierze aktywny udział we wszystkich największych festiwalach muzyki współczesnej na Ukrainie („Kontrasty”, „Forum Muzyki Młodych”, „Kyiv Music Fest”, „Muzyczne Premiery Sezonu”, „Dwa Dni i Dwie Noce Nowej Muzyki”). Utwory kompozytora wykonywano w Szwajcarii, Francji, Węgrzech, Holandii, Białorusi, Mołdowie, Niemczech, Stanach Zjednoczonych. Szczególne znaczenie dla kompozytora ma Polska. To właśnie ze strony polskich organizacji kulturalnych miał najwięcej zamówień. Za najdonioślejsze wydarzenie w swej twórczej biografii kompozytor uważa wykonanie w warszawskiej Filharmonii Narodowej *Symfonii „Wyspa”* przez Narodową Orkiestrę Ukrainy w ramach festiwalu „Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie”.

W 2008 roku studiował w Katowicach u Aleksandra Lasonia w ramach programu stypendialnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Gaude Polonia”.

Almaszi jest autorem ponad 80 utworów na różne obsady.

„Wstęp do nieistniejącej piosenki” (2015). Utwór wyrasta z tęsknoty, nostalgii za idealną melodią. W czasach, kiedy termin „melodia” we współczesnych utworach muzyki poważnej znika z użycia, ta nostalgia jest we mnie szczególnie silna. Jest tu poszukiwanie tej melodii, która dźwięczy gdzieś w wyobraźni, niekiedy przebijają się gdzieś jej mglisty odbłask... A tymczasem słuchamy pauz, ech, krótkich motywów.

Zoltan Almaszi

Wykonawcy

Andriy Pawłow urodził się w Kijowie w rodzinie muzycznej.

Po zakończeniu kijowskiej Państwowej Szkoły Muzycznej im. R. Gliera, wstąpił do Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiego do klasy Wadyma Kozina. W 2015 roku zakończył staż asystencki. Doskonalił artystyczny warsztat pod kierunkiem takich skrzypków, jak Gyorgy Pauk, Marc Danel, Philip Setzer, Alexander Pavlovsky, Andrej Bielow, Krzysztof Śmietana.

Jako solista występował z Orkiestrą Symfoniczną Wiedeńskiego Radia, Narodową Orkiestrą Symfoniczną Ukrainy, New Era Orchestra, Narodowym Zespołem Kameralnym „Kijowscy Soliści”, Narodowym Zespołem Solistów „Kijowska Kamerata”, Akademicką Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Lwowskiej, Orkiestrą Symfoniczną Radia Ukraińskiego.

Koncertował jako solista i kameralista w Szwajcarii, Japonii, Francji, Danii, Austrii, Portugalii, Wielkiej Brytanii, występując m.in. w salach Radiokulturhaus w Wiedniu, UNESCO w Paryżu, Menuhin Forum w Bernie, Hermitage Museum w Amsterdamie, Filharmonii Narodowej w Kijowie. Występował również na festiwalach: „Septembre Musicale” w Szwajcarii, „MonteLeon Chamber Music Festival” w Hiszpanii, „Zeist Music Days” i „Grachtenfestival” w Holandii, „Randspiele” w Niemczech, „Poznańska Wiosna Muzyczna” w Polsce. W ostatnich latach stale występuje z pianistką Waleriją Szulhą. Ich duet „Sonoro” jest laureatem licznych międzynarodowych konkursów kameralnych, wśród nich Grand Prix konkursu w Płowdwi (Bułgaria, 2017), III nagrody konkursu „Salieri-Zinetti” (Włochy, 2016), gdzie Andriy Pawłow otrzymał również nagrodę specjalną dla najlepszego skrzypka konkursu, III nagrody konkursu im. J. Brahmsa (Austria, 2015), III nagrody konkursu im. S. Vainiunasa (Litwa, 2014).

W 2017 roku Andriy Pawłow otrzymał Nagrodę im. L. Rewuckiego przyznaną przez Ministerstwo Kultury Ukrainy.

Bohdan Krywopust – biogram na stronie 9

2

Recital Wokalny

Oksana Nikitiuk – mezzospran

Dmytro Tawanec – fortepian

Program:

Oj głęboka studzieneczka (Oj hlybokyj kolodiazju) – ukraińska pieśń ludowa

Walenty Sylwestrow (ur. 1937) – *Elegia i Idylla* na sopran (albo baryton) i fortepian do słów Omara Chajjama w ukraińskim przekładzie Wasyla Mysyka (2011) (pamięci Andreja Wołkońskiego)

Walenty Sylwestrow – *Pięć pieśni do słów Iwana Franki* na sopran i fortepian (2007)

Walenty Sylwestrow – Dwa mazurki na fortepian (2005)
(dedykowane Romanowi Rewakowiczowi)

Walenty Sylwestrow – *Dwie pieśni do słów Stanisława Telniuka* (2009)

przerwa

Witold Lutosławski – Sonata na fortepian (1934)

Witold Lutosławski – Sześć piosenek dziecinnych na głos i fortepian do słów Juliana Tuwima (1947) (*1. Taniec, 2. Rok i bieda, 3. Kotek, 4. Idzie Grześ, 5. Rzeczka, 6. Ptasie plotki*)

poniedziałek, 21 października 2019 r., godz. 19.00

Studio Koncertowe Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego
ul. Modzelewskiego 59

Pierwszą część koncertu wypełnią powstałe w ostatnich kilkunastu latach utwory wokalne i fortepianowe Walentyna Sylwestrowa – nestora muzyki ukraińskiej i niewątpliwie najbardziej rozpoznawalnej na świecie postaci spośród współczesnych ukraińskich twórców. Jego dzieła poprzedzi jedna z pereł ukraińskiego folkloru, pieśń *Oj głęboka studzieneczka*, która zresztą opracowywana była wielokrotnie przez licznych kompozytorów XIX i XX stulecia. W kompozycjach Sylwestrowa dalekie echa muzyki ludowej są również obecne (*Mazurki* – niezwykle dialog z Chopinowską i post-Chopinowską tradycją gatunku!), na pierwszy plan wysuwa się jednak atmosfera skupienia i kontemplacji. Kompozytor określa stylistykę swych dzieł z ostatnich dekad jako „meta-muzykę”, a za jego twórcze *credo* uznać można słowa: „Nie piszę nowej muzyki. Moja muzyka jest odpowiedzią i echem tego, co już istnieje”. I właśnie te echa, nawiązania, aluzje do muzyki przeszłości są tu naczelnymi elementami dialogu kompozytora z wykonawcami i słuchaczem. Intymny, niemal medytacyjny charakter utworów, radykalnie uproszczone środki techniki kompozytorskiej, ściśle podporządkowanie warstwy muzycznej tekstowi – to sztandarowe cechy muzyki Sylwestrowa. Teksty utworów zaczerpnięte zostały z poezji Omara Chajjama – perskiego poety i uczonego żyjącego w XI-XII wieku, Iwana Franki – jednego z najwybitniejszych poetów i pisarzy ukraińskich przełomu XIX i XX stulecia oraz zmarłego w 1990 roku poety-dysydenta Stanisława Telniuka.

Najnowsze dzieła Sylwestrowa zestawione zostały z kompozycjami Witolda Lutosławskiego należącymi do początkowego okresu jego twórczości – ich daty powstania dzieli zatem kilkadziesiąt lat. Trzydzięciowa *Sonata* fortepianowa (1934) – jedno z bardzo nielicznych dzieł kompozytora, które przetrwały wojnę – powstała podczas studiów u Witolda Maliszewskiego. Wyraźnie widoczne są tu wpływy francuskiego impresjonizmu (Debussy, Ravel), ale obecne są także nawiązania do XIX-wiecznej tradycji pianistycznej (Lutosławski był wszakże znakomitym pianistą, a *Sonatę* skomponował z myślą o sobie samym jako wykonawcy). *Sześć piosenek dziecinnych* do słów Tuwima (1947) – to natomiast pierwszy utwór kompozytora napisany z myślą o najmłodszych wykonawcach i słuchaczach; mimo niewielkiego stopnia trudności, zachwyca głębią liryzmu, kunsztownością akompaniamentu i mistrzostwem konstrukcji.

Paweł Markuszewski

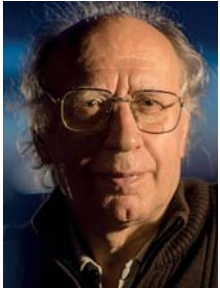

foto: Ołeh Pancherchuk

Walenty Sylwestrow (ur. 1937, Kijów) ukończył w 1955 roku kijowski Instytut Inżynierii Budowlanej, zaś w latach 1958-64 studiował w kijowskim Konserwatorium Muzycznym kompozycję u Borysa Latoszyńskiego, harmonię i kontrapunkt u Lewka Rewuckiego.

Był centralną postacią kijowskiej awangardy muzycznej w latach sześćdziesiątych. Debiutował w 1961 roku na „plenum” młodych kompozytorów ukraińskich, gdzie jego pierwsze ważniejsze dzieło, *Kwintet fortepianowy*, wzbudziło swego rodzaju sensację. W pierwszym okresie swojej twórczości przejął od Schönberga i Weberna technikę dwunastotonową. Utwory pisane tą techniką były podczas swoich prawykonaniań powodem zagorzałych sporów, przez co Sylwestrow, podobnie jak i inni kompozytorzy kijowskiej awangardy, pozostawał długi czas na cenzurowanym. W tym czasie był wyrzucony ze Związku Kompozytorów.

W 1966 roku otrzymał zamówienie od Fundacji Muzycznej Kusewickiego; powstał utwór *Eschatofonia* (1966), który w 1968 roku został prawykonany w Darmstadt pod dyrekcją Bruno Maderny. Kulminacją pierwszego okresu twórczości stanowi trzyczęściowy utwór *Drama* (1972), którego pierwsza część jest sonatą skrzypcową, druga sonatą wiolonczelową, a trzecia – triem. Dzieło to jest uważane za najważniejszy utwór pierwszego okresu twórczości kompozytora.

Później nastąpił radykalny zwrot w kierunku diatoniki, a Sylwestrow, nawiązując do gatunków i norm stylistycznych XVII-XIX stulecia, odnalazł bardzo osobistą formę wypowiedzi, na swój sposób zbliżając się do minimalizmu. Rok 1973 przyniósł całą serię dzieł napisanych w „starym stylu”. Styl ten osiągnął dojrzałość w *I Kwartecie smyczkowym* (1974). Następnie powstały *Symfonia Nr 4* na instrumenty dęte blaszane i smyczki (1976), *Serenada na smyczki* (1978), *Symfonia Nr 5* (1980-82), *Widmung*, koncert na skrzypce i orkiestrę (1991-92), *Metamuzyka* na fortepian i orkiestrę (1992), *Elegia* do poezji T. Szewczenki na chór mieszany a cappella (1996) i inne. *Metamuzyka* była prawykonana w Berlinie z udziałem Aleksieja Lubimowa i Berlińskiej Orkiestry Radiowej pod dyrekcją Arturo Tamayo.

Sylwestrow ma w swym dorobku m.in. 9 symfonii, utwory na chór, zespoły kameralne, utwory na fortepian, pieśni, a także *Requiem dla Larysy*, poświęcone pamięci żony kompozytora.

Ой, глибокий колодязю

Ой, глибокий колодязю,
Золотії ключі.

А вже ж мені докучило,
В світі горюючи.

Полюбила пройдисвіта,
Та й навіки пропала.

Ой, глибокий колодязю,
Боюсь, щоб не впала.

Oj, głęboka studzieneczka

Oj, głęboka studzieneczka,
A złote strumienie.

Oj, już też mi dokuczyci
To wieczne strapienie.

Pokochałam powsinogę
I już było po mnie.

Wpaść do takiej studzieneczki
Boję się ogromnie.

Przełożył Adam Pomorski

WALENTYN SYLWESTROW

Elegia do tekstów Omara Chajjama w ukraińskim przekładzie Wasyla Mysyka

Що знаєш ти? Адже ти сам – ніщо!
Ти вітер, дим, і весь твій крам – ніщо!
З обох боків у тебе небуття,
Ти весь в ньому, ти й тут і там – ніщо!

Що Небо виграло, вдихнувши в мене
душу?
Коли піду я геть, що в світі я порушу?
Кого я не питав, ніхто не пояснив,
Чому я в світ прийшов, чому я зникнуть
мушу.

Немов на грищі м'яч, тебе життя ганяє.
Корись, бо виходу в нас іншого немає!
Той, хто жбурнув тебе в цю метушню
невпинну!
Один керує всім, один про все гадає.

О небо! Тугою мені ти серце краєш,
Сорочку радості з плечей моїх зриваєш!
Вітрець, яким дишу, ти полум'ям
проймаєш,
А воду, що я п'ю, ти в попіл обертаєш!

Cóż ty wiesz? Chyba tyle, żeś i sam jest niczym.
Ty, wiatr, dym, cały ten świat dany nam –
jest niczym.
Z obu stron rozpościera się ta sama nicność,
W nicości zaś czy tutaj, czy tam tyś jest niczym.

I cóż Niebo zyskało, tchnąwszy we mnie duszę?
Odhodząc, jaką świata regułę naruszę?
Kogokolwiek pytałem, nikt mi nie objaśnił,
Po co na świat przyszedłem, czemu zniknąć
muszę.

Jak piłką na boisku miota nami życie.
Nie ma innego wyjścia, poddać się musicie!
Kto wtrącił nas w ten cały ustawiczny zamęt,
Ten sam o wszystkim myśli, wszystkim rządzi
skrycie.

Sprawiasz, Niebo, że serce pęka od cierpienia
I jak koszulę z grzbietu radość ze mnie zdzierasz,
Powietrze, które wdycham, w ogniu się
spłomienia,
W ustach mi woda w popiół ziemi się odmienia.

Przełożył Adam Pomorski

П'ять пісень до слів IWANA FRANKI

Твої очі...

Твої очі, як те море
Супокійне, світляне:
Серця мого давнє горе,
Мов пилінка, в них тоне.

Твої очі, мов криниця
Чиста на перловім дні,
А надія, мов зірниця,
З них проблискує мені.

Ой ти дівчино...

Ой ти, дівчино, з горіха зерня,
Чом твоє серденько – колюче терня?

Чом твої устенька – тиха молитва,
А твоє слово остре, як бритва?

Чом твої очі сяють тим чаром,
Що то запалює серце пожегом?

Ох, тії очі темніші ночі,
Хто в них задивиться, й сонця не хоче!

І чом твій усміх – для мене скрута,
Серце бентежить, як буря люта?

Ой ти, дівчино, ясна зоре!
Ти мої радощі, ти моє горе!

Тебе видаючи, любити мушу,
Тебе кохаючи, загублю душу.

Розвійтеся з вітром...

Розвійтеся з вітром, листочки зів'ялі,
Розвійтеся, як тихе зітхання!
Незгоєні рани, невтишені жалі.
Завмерлеє в серці кохання.

В зів'ялих листочках хто може вгадати
Красу всю зеленого гаю?
Хто визнає, який я чуття скarb багатий
В ті вбогії вірші вкладаю?

Twoje oczy...

Twoje oczy są jak morze,
Gdy spokojne, pełne blasku:
Smutek mój o takiej porze
Tonie w nich jak ziarno piasku.

Twoje oczy jak głęboka
Studnia niby perła czysta,
A nadzieja na dnie oka
Jak diament lśni gwiazdzista.

Oj ty panienko...

Oj, ty panienko z gorczycznego ziarnka,
Czemu masz serce cierniste jak tarnka?

Na twoich ustach cicha modlitwa,
A słowo twoje ostre jak brzytwa.

Czemu ci w oczach taki czar świeci,
Co pożar serca, tylko patrzeć, wznieci?

A oczy, oczy ciemna noc mroczy,
Nie chce już słońca, kto zajrzał w te oczy!

Czemu twój uśmiech to moja trwoga,
Co sercem wstrząsa jak burza sroga?

Gwiazdka ty moja, moje ty złoto,
Radości moja, moja zgryzoto!

Skoro cię ujrzę, miłować muszę,
Skoro miłuję, zatracę duszę.

Niech liście wiatr niesie...

Niech liście opadłe wiatr niesie, roztrąca,
Liść suchy jak ciche westchnienie.
Żal nieutulony i boleść bez końca,
Miłości zastygłe wspomnienie.

Kto z liści opadłych urodę odczyta
Zieleni i wiosny najpierwszej?
Kto wie, jaka uczuć wspaniałość ukryta
W ubogiej szarzyźnie tych wierszy?

Ті скарби найкращі душі молодій
Розтративши марно, без тямі,
Жебрак одинокий, назустріч недоли
Піду я сумними стежками.

Sipple snig

Sipple, sipple, sipple snig.
Z neba сірої безодні
Мірадами летять
Ті метелики холодні.

Одностайні, мов жура,
Зимні, мов лихая доля,
Присипають все життя,
Всю красу лугів і поля.

Білий килим забуття,
Одубіння, отупіння
Все покрив, стискає все
До найглибшого коріння.

Sipple, sipple, sipple snig,
Килим важче налягає...
Молодий огонь в душі
Меркне, слабне, погасає.

Хоч ти не будеш квіткою цвісти

Хоч ти не будеш квіткою цвісти,
Левкою пахуче-золотою,
Хоч ти пішла серед юрби плити
У океан щоденщини й застою,
То все ж для мене ясна, чиста ти,
Не перестанеш бути мені святою,
Як цвіт, що стужі не зазнав ні спеки.
Як ідеал все ясний – бо далекий.

Я понесу тебе в душі на дні
Облиту чаром свіжості й любові,
Твою красу я переллю в пісні,
Огонь очей в дзвінкій хвилі мови,
Коралі уст у ритми голосні...
Мов золота мушка, в бурштиновий
Хрусталь залита, в нім віки триває,
Цвістимеш ти, – покіль мій спів лунає.

Za młodu strwoniwszy ten skarb, nie wiem czemu,
Samotnie dziś, noga za nogą
Po prośbie, o głodzie i chłodzie, ku złemu
Żebraczka powlokę się drogą.

Sypie śnieg

Sypie, sypie, sypie śnieg.
Niebo szare i bezbrzeżne,
Jak motyle tysiącami
Fruną z niego płatki śnieżne.

Jednostajne jak zgryzota,
Lodowate jak niedola
Zасыпають całe życie,
Wszystkie barwy łąk i pola.

Odrętwiałość, otepiałość
Pod kobiercem zapomnienia,
Białą całun wszystko spowit
Aż do rdzenia, do korzenia.

Sypie, sypie, sypie śnieg.
Coraz szczelniej świat okrywa...
Ginie w duszy zapach młody,
Niknie, gaśnie, dogorywa.

Chociaż się Twoje kwiaty nie rozwiją

Chociaż się twoje kwiaty nie rozwiją
Jak latem kwiat lewkonii wonnie złoty,
Chociaż odeszłaś z tymi, którzy płyną
W morze powszedniej nudy i martwoty,
Niepokalana, będziesz tą rośliną,
Co nie zaznała mrozu ni spiekoty
I pozostała święta w swojej chwale,
Daleka – a więc jasna w ideale.

We własnej duszy tobie dam ostoję,
Młodzieńczy urok zakuję w okowy,
Urodę w pieśni przeistoczę moje,
Światło twych oczu – w dźwięczne fale mowy,
Do rytmów głosu usta twe dostroję...
Jak złota muszka, w kryształ bursztynowy
Wtopiona, w chwale żywicznego drzewa
Kwitnij przez wieki, póki śpiew rozbrzmiewa.

Przełożył Adam Pomorski

Dwie pieśni do słów STANISŁAWA TELNIUKA

Жар птуці

А жар-птиці ночами за зорями мчать,
А жар-птиці під ранок під вікнами
Сплять,
І в морозні світанки сідої зими
В сонні шиби дзвенять молодими
Крильми...

Буде ранок і день. І висока блакить.
Дивне сонце вгорі, наче дзвін,
Задзвенить,
А з вікна озовуться прозорі льоди –
Сиво-срібного пір'я химерні сліди...

Колискова

Там сонце, як серце, дзвенить-виграє.
Кленовий листочку, дівчатко моє!
Златава доріжка од сонця до вій...
Кленочок-листочок танцює на ній.

Там Лади-Ладусі співають пісень,
Там ночі блакитні й фіалковий день,
Там срібні ковалики квіти кують,
Там зорі-комарики в небі снують.

Там сонце рожеве, там сон золотий,
Там стежка-мережка й дівчатко на ній –
Дівчатко-кленчатко, златава струна...
Ця пісня блакитна, ця срібна луна...

Ogniste ptaki

Nocą wśród gwiazdozbiorów lśnią ptaki ogniste,
Rankiem w trawie pod oknem śnią
Ptaki ogniste,
Mroźnym rankiem, gdy zima na świecie przebrzydła,
W senne okna raz wraz biją młode ich
Skrzydła...

Nowy stanie się dzień. I wysoko w błękitie
Słońce jasne jak dzwon się rozdzwoni
O świecie,
W odzew lód przezroczysty za szybą oddźwięknie,
Srebrnym piórkiem kreślona wzorzyście i pięknie...

Kołysanka

Słońce tam jak serce bije, dzwoni, śpiewa,
Listku jaworowy, dziewczyneczko z drzewa!
Złota ścieżka biegnie od słońca do powiek,
Tańczy na niej listek, jaworowy człowiek.

Dobrej tam bogini leśne dzwonią dzwonki,
Nocki tam niebieskie, fiołkowe dzionki,
Kwiat tam wykuwają kowalczyki srebrne,
Gwiazdy tam jak muszki wirują podniebne.

Słońce tam różowe, złoty sen tam mieszka,
Złotostrunna dróżka, haftowana ścieżka –
Na ścieżce dziewczynka-jaworzynka nuci,
Niebieska piosenka srebrnym echem wróci...

Przełożył Adam Pomorski

WITOLD LUTOSŁAWSKI
Sześć piosenek dzieciennych do słów JULIANA TUWIMA**Taniec**

Skoczył stołek do wiaderka,
Zaprosił je do oberka,
Dzbanek z półki – hyc na ziemię:
„Ja niegorszy! Poproś-że mię!”

A za dzbankiem talerz skoczył,
Dokoluśka się potoczył,
Piec, choć grubas, złapał kija
I ochoczo nim wywija.

Biedna miotła w kącie stoi,
Też by chciała, lecz się boi,
Bo jak w tańcu się rozluźni,
To ją będą zbierać później.

Tańczy skrzynia i siekiera,
Aż się miotle na płacz zbiera.
Już nie może ustać dłużej
I tak płąsa, aż się kurzy!

Rok i bieda

Cztery biedy na tym świecie:
Pierwsza bieda – wiosną,
Ale słonko silniej świeci
I kwiateczki rosną.

Drugą biedę lato niesie,
A z nią troski, smutki,
Ale za to w ciemnym lesie
Smaczne są jagódki.

Trzecia bieda idzie za tą,
Trapi nas jesienią,
Ale za to w babie lato
Jabłka się czerwienią.

Czwarta bieda: wiatr, zimnisko,
Mróz odetchnąć nie da,
Ale za to wiosna blisko
I – wiosenna bieda.

Kotek

Miauczy kotek: miau!
– Coś ty, kotku, miał?
– Miałem ja miseczkę mleczka,
Teraz pusta już miseczka,
A jeszcze bym chciał.

Wzdycha kotek: o!
– Co ci, kotku, co?
– Śniła mi się wielka rzeka,
Wielka rzeka pełna mleka
Aż po samo dno.

Pisnął kotek: piiii...
– Pij, koteczku, pij!
...Skulił ogon, zmrużył ślipie,
Śpi – i we śnie mleczko chlipie,
Bo znów mu się śni.

Idzie Grześ

Idzie Grześ
Przez wieś,
Worek piasku niesie,
A przez dziurkę
Piasek ciurkiem
Sypie się za Grzesiem.

„Piasku mniej –
Nosić lżej!”
Cieszy się głuptasek.
Do dom wrócił,
Worek zrzucił;
Ale gdzie ten piasek?

Wraca Grześ
Przez wieś,
Zbiera piasku ziarenka.
Pomaluśku, powoluśku
Zebrała się miarka.

Idzie Grześ
Przez wieś,
Worek piasku niesie,
A przez dziurkę
Piasek ciurkiem
Sypie się za Grzesiem...
I tak dalej... i tak dalej...

Rzeczka

Płynie, wije się rzeczka
Jak błyszcząca wstążeczka,
Tu się srebrzy, tam ginie,
A tam znowu wypłynie.

Woda w rzeczce przejrzysta,
Zimna, bystra i czysta,
Biegnać mruć i szumi,
Ale kto ją zrozumie?

Tylko kamień i ryba
Znają mowę tę chyba,
Ale one, jak wiecie,
Znane milczki na świecie.

Ptasie plotki

Przyszła gąska do kaczuszki,
Obgadały kurze nóżki.

Do indyczki przyszła kurka,
Obgadały kacze piórka.

Przyszła kaczka do perliczki,
Obgadały dziób indyczki.

Kaczka kacze wykwaką,
Co gęś o niej nagegała.

Na to rzekła gęś, że kaczka
Jest złodziejka i pijaczka.

O indycze zaś pantarka
Powiedziała, że plotkarka.

Teraz bójka wśród podwórka,
Że aż lecą barwne piórka.

Wykonawcy

foto: Serhiy Noshchokin

Oksana Nikitiuk – ukraińska śpiewaczka i dyrygent chóralny, ukończyła Narodową Akademię Muzyczną Ukrainy im. P. Czajkowskiego w Kijowie. Jest solistką Narodowego Zespołu Solistów „Kijowska Kamerata”. Była solistką Narodowego Chóru Ukrainy „Dumka”, z którym występowała w wielu krajach świata. Jest laureatką szeregu nagród na konkursach muzycznych oraz nagród państwowych za wybitne osiągnięcia artystyczne. Swoją aktywność dzieli między śpiew solowy i prowadzenie chóru. Zachwyca jej niezwykła muzykalność i piękna barwa mezzosopranowego głosu. Repertuar artystki w większości wypełniają ukraińskie i światowe utwory współczesne. Współpracuje z wiodącymi zespołami i dyrygentami Ukrainy – Narodową Orkiestrą Symfoniczną Ukrainy, „Kijowską Kameratą”, orkiestrami ukraińskich filharmonii pod batutą Jewhena Sawczuka, Wołodymyra Sirenki, Romana Kofmana, Walerija Matiuchina, Igora Błażkowa i innych. Jest wykładowcą Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiego w Kijowie.

foto: Pyra Baranika

Dmytro Tawanec ukończył ukraińską Narodową Akademię Muzyki oraz studia podyplomowe w tej uczelni pod kierunkiem Wsiewołoda Worobiowa. Jest laureatem Narodowego Konkursu Pianistycznego, finalistą I i II Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego pamięci Władimira Horowitza. Wraz z Ołeksandrą Zajcewą (Kiev Piano Duo) zdobył nagrody na wielu konkursach międzynarodowych, m.in. na Konkursie Duetów Fortepianowych CMF (Paryż, 2002), XIX Międzynarodowym Konkursie Duetów Fortepianowych im. F. Schuberta (Czechy, 2005), Międzynarodowym Konkursie „Piano Six Hands” (Marktobendorf, Niemcy, 2006), konkursach w Kownie (2006) i francuskim Valbergu (2009). Brał udział w Festiwalu Wiosennym w Budapeszcie, Festiwalu „Virtuoso” (Lwów), Kijowskim Festiwalu Muzycznym, „Muzycznych Premierach Sezonu” w Kijowie, festiwalu „Bieszczady bez granic” w Sanoku, Letnim Festiwalu w Kopenhadze, „Schubertiade” (Roskilde, Dania), festiwalu „Dwa Dni i Dwie Noce Nowej Muzyki” (Odessa), I Festiwalu Muzyki Nowoczesnej w Erewaniu, „Dniach Kultury Ukraińskiej” w Berlinie, „Dniach Kultury Kijowa” w Moskwie i wielu innych. Od roku 1999 współpracuje z Narodowym Zespołem Solistów „Kijowska Kamerata”.

Dmytro Tawanec jest jednym z organizatorów i dyrektorów artystycznych Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego „Sesje Muzyki Kameralnej” w Kijowie.

3

Koncert kameralny

Kateryna Suprun – altówka

Dmytro Tawanec – fortepian

Oksana Nikitiuk – mezzospran

Narodowy Zespół Solistów „Kijowska Kamerata”

Roman Rewakowicz – dyrygent

Program:

Wołodymyr Szumejko (ur. 1949) – *Intermezzo diatonico*

na orkiestrę smyczkową (1986)

Igor Szerbakow (ur. 1955) – *Symfonia kameralna nr 3 „Aria Passione II”*

na altówkę i orkiestrę kameralną (2000)

Witold Lutosławski – *Muzyka żałobna* na orkiestrę smyczkową (1958)

przerwa

Jewhen Stankowycz (ur. 1942) – *Symfonia kameralna nr 10 (Dictum #2)*

na fortepian i orkiestrę smyczkową (2010)

Oleh Kywa (1947-2007) – *Symfonia Kameralna* na głos i orkiestrę kameralną

do słów Tarasa Szewczenki (1990)

środa, 23 października 2019 r., godz. 19.00

Studio Koncertowe Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego
ul. Modzelewskiego 59

W programie koncertu finałowego znalazły się utwory czterech reprezentantów średniej generacji ukraińskich twórców, urodzonych w latach 40. i 50. XX wieku: Wołodymyra Szumejki, Igora Szerbakowa, Jewhena Stankowycza i nieżyjącego już Oleha Kywy. Muzykę kompozytorów tego pokolenia charakteryzuje swego rodzaju eklektyzm, intertekstualność, a także śmiałe czerpanie z tradycji muzycznej poprzednich epok, połączone często ze znacznym uproszczeniem środków techniki kompozytorskiej i wysunięciem na plan pierwszy piękna brzmienia.

Znakomitym przykładem takiej postawy twórczej jest krótkie *Intermezzo diatonico* Wołodymyra Szumejki, którego narracja kształtowana jest za pomocą przekształcania króciutkich, wręcz ostentacyjnie tonalnych motywów. Również Igor Szerbakow w poruszającej *Symfonii kameralnej nr 3 „Aria Passione II”* na altówkę i orkiestrę kameralną wchodzi z muzyką dawnych epok w niezwykle dialog, nie tylko poprzez cytaty z *Pasji* Bacha, ale przede wszystkim za pomocą tradycyjnie kształtowanej ekspresji. Dramatyczna *Symfonia kameralna nr 10 (DICTUM #2)* na fortepian i orkiestrę Jewhena Stankowycza wyrasta z szeroko rozumianej tradycji neoromantycznej; dzieło stanowi nawiązanie – czy może raczej dopełnienie – *VI symfonii „Dictum”*, powstałej wkrótce po czarnobylskiej katastrofie. *Symfonia kameralna* na głos i orkiestrę kameralną Oleha Kywy to utwór głęboko zakorzeniony w tradycji ukraińskiej muzyki, o charakterze zbliżonym – mimo potężnych rozmiarów – do ludowej dumki, z licznymi melodycznymi i rytmicznymi nawiązaniem do folkloru; zwraca uwagę przede wszystkim hipnotyzującą partią solową, organicznie powiązaną z poetyckim tekstem (zaczepniętym z poezji ukraińskiego wieszczka, Tarasa Szewczenki).

Twórczość Witolda Lutosławskiego reprezentuje w programie koncertu *Muzyka żałobna*, dzieło przełomowe, pierwsza w muzyce kompozytora próba sięgnięcia po nowsze środki kompozytorskie po odejściu od stylistyki neoklasyczo-folklorystycznej (w pewnym stopniu wymuszonej przez sytuację polityczną przed 1956 rokiem). W utworze, poświęconym pamięci Béli Bartóka, wówczas jeszcze w Polsce dość słabo znanego, Lutosławski eksperymentował z serią dwunastotonową (choć w inny sposób niż ma to miejsce w tradycyjnie rozumianej dodekafonii). Głównym założeniem kompozycji jest naprzemienne operowanie interwałami półtonu i trytonu. Pełne niezwykle skupionej ekspresji dzieło składa się z czterech części, następujących po sobie *attacca* – *Prolog*, *Metamorfozy*, *Apogeum*, *Epilog*. W 1959 roku utwór zdobył pierwszą lokatę na Międzynarodowej Trybunie Kompozytorów UNESCO w Paryżu.

Paweł Markuszewski

foto: Irena Szumelko

Wołodmyr Szumejko (ur. 1949) w roku 1973 ukończył kijowskie Państwowe Konserwatorium im. P. Czajkowskiego w klasie kompozycji Myrosława Skoryka. Pracował jako wykładowca przedmiotów teoretyczno-muzycznych w szkole muzycznej w Równem, a także jako redaktor w wydawnictwie „Muzyczna Ukraina”.

Najważniejsze utwory: *Partita i Sonata* na fortepian, *Sonata* na flet i klawesyn, *Psalm* na klarnet i klawesyn, *Quarteto sassofonico*, *Composizione* dla siedmiu wykonawców, *Trzy staroświeckie przyśpiewki* na głos żeński, cztery flety i cztery instrumenty perkusyjne, *Duma o trzech braciach azowskich* na głos męski i orkiestrę symfoniczną,

Sonety odwagi na głos męski i orkiestrę symfoniczną do wierszy Wasyla Symonenki, oratorium *Nieznanemu żołnierzowi* na chór męski i orkiestrę symfoniczną do wierszy Ołeha Olżycza, *3 Wypowiedzi (3 Simfonie)* – pierwsza i trzecia na orkiestrę smyczkową, druga na orkiestrę kameralną z wykorzystaniem ukraińskich instrumentów ludowych.

Jego utwory wykonywano w Kanadzie, Francji, Belgii, Polsce, Rosji, USA. Wśród wykonawców są Narodowy Zespół Solistów „Kijowska Kamerata”, Orkiestra Instrumentów Ludowych, Kijowski Kwartet Saksofonistów, soliści – Nina Matwijenko, Walerij Bujmister i inni. Jest członkiem Związku Kompozytorów Ukrainy.

„Intermezzo diatonico” powstało na początku lat 80. Stylistycznie utwór ciąży w stronę minimalizmu. Tytuł wyraźnie wskazuje na istotną cechę dzieła: jest to muzyka tonalna, z dwoma krzyżkami przy kluczu, tylko kilka razy pojawia się przygodne „gis”. Podstawą motywiczną jest muzyka ludowa, pieśniowa i instrumentalna. Rozwój wynika z urozmaicenia fakturalnego tematów.

Wołodmyr Szumejko

foto: Roman Ralczak

Igor Szerbakow (ur. 1955, Dniepropietrowsk) ukończył kompozycję w kijowskim Konserwatorium w klasie Witalija Kirejki. Obecnie jest profesorem kompozycji w Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiego w Kijowie. W latach 1992-95 był dyrektorem festiwalu „Muzyczne Forum Młodych”. Obecnie jest dyrektorem festiwalu „Muzyczne Premiery Sezonu”, a także przewodniczącym komitetu organizacyjnego najważniejszego festiwalu muzycznego Ukrainy – „Kyiv Music Fest”. Od 1999 roku był przewodniczącym Kijowskiego Oddziału Związku Kompozytorów Ukrainy, a od 2010 roku jest przewodniczącym Związku Kompozytorów Ukrainy.

Otrzymał Państwową Nagrodę im. T. Szewczenki, a także Artystyczną Nagrodę „Kijów” im. A. Wedela. Jest autorem oper, utworów na orkiestrę symfoniczną, muzyki teatralnej, utworów kameralnych, wokalnych i chóralnych, a także utworów dla dzieci. W swej muzyce kompozytor stara się jednoczyć europejskie tradycje muzyki sakralnej z medytacyjnym budowaniem przestrzeni muzycznej, ostatnio coraz bardziej zabarwionej

neoromantycznym strumieniem. Wśród najważniejszych kompozycji, znajdują się *Wers pokutny* (1989), kantata na chór mieszany *Stabat Mater* (1992), *Aria Passione* na orkiestrę kameralną (1992), *Agnus Dei* na sopran, organy i perkusję (1996), *Koncert na fortepian i smyczki* (1996), *Koncert na skrzypce i orkiestrę kameralną* (1997-99), *Liebestod* na orkiestrę symfoniczną (2004), *Barkarola* na fortepian i orkiestrę symfoniczną (2005), *Koncert fortepianowy nr 2* (2005), *Koncert na flet i orkiestrę* (2008).

Utwory Szerbakowa są wykonywane w wielu krajach, a także nagrane dla Ukraińskiego i Polskiego Radia oraz wydane na płytach CD. W Polsce prezentowane były m.in. na „Warszawskich Spotkaniach Muzycznych” i „Dniach Muzyki Kompozytorów Krakowskich”. Były wydawane w Ukrainie i Szwajcarii. Aktualnie wydawcą utworów Igora Szerbakowa jest Wydawnictwo „Lauren Keiser Music Publishing” (NY, USA).

Symfonia kameralna nr 3 „Aria Passione II” (2000), podobnie jak poprzednia – „Aria passione I”, oparta jest na cytacie z Matthäus-Passion a. Tym razem jest to cytat z nr. 47 „Erbarme dich, mein Gott”, który pojawia się w partii oboju. Utwór ten, podobnie jak arie Bacha w Pasji, jest komentarzem do wydarzeń z Ewangelii. W nr 47 Pasji według św. Mateusza Bacha soliście towarzyszy altówka, którą ja uczyniłem głównym bohaterem, przekazując cytat obojowi. Utwór rozpoczyna się ciężkim stąpaniem wiolonczel i kontrabasów, które symbolizuje kroki Chrystusa na Golgotę.

Igor Szerbakow

foto: Roman Ralczak

Jewhen Stankowycz (ur. 1942, Zakarpacie) studiował kompozycję w latach 1962-63 u Adama Sołtysa w Konserwatorium Lwowskim, a następnie w latach 1965-70 w Konserwatorium Kijowskim, najpierw u Borysa Latoszyńskiego, a po jego śmierci u Myrosława Skoryka. W 1977 roku otrzymał Nagrodę im. T. Szewczenki za *Symfonię Nr 3 Ja utwierdzam się*. W latach 1990-92 był Przewodniczącym Związku Kompozytorów Ukrainy.

W 1996 roku przebywał w Szwajcarii na stypendium rządu szwajcarskiego, na którego zamówienie napisał szereg utworów. Jest profesorem Narodowej Akademii Muzycznej w Kijowie. Jego utwory były wykonywane w wielu krajach Europy, USA i Kanadzie.

Stankowycz zaznaczył wyraźnie swą obecność w muzyce ukraińskiej już w pierwszych latach samodzielnej pracy. Jest kompozytorem o temperamencie dramatycznym i epickim rozmachu. Nawet utwory kameralne pod jego piórem nabierają charakteru zgoła niekameralnego, jak np. *III Symfonia kameralna* na flet i orkiestrę smyczkową (zaliczona przez Międzynarodową Trybunę Kompozytorów UNESCO do 10 najwybitniejszych utworów 1985 roku). W swoim czasie Stankowycz ulegał awangardowym tendencjom; pisał utwory nawiązujące do „igrania” z cudzym stylem (*Sinfonietta*), kompozycje quasi-barokowe (*Sinfonia Larga*) czy „romantyczne” (*Symfonia Nr 4 Lirica*). Z równym powodzeniem wypowiada się w dowolnym gatunku czy formie, także w muzyce dla teatru dramatycznego i filmu. Najchętniej jednak skłania się ku dramaturgii o treści problemowo

-filozoficznej. Stąd w jego twórczości przeważają monumentalne formy symfoniczne czy teatralne (m.in. 10 symfonii), spośród których wyróżniają się szczególnie: *Symfonia nr 3* (1976) do poezji P. Tyczynej na głos solowy, chór i orkiestrę, *Symfonia pastorali* (1979), folk-opera *Kwiat paproci* (1979), balet *Olga* (1982), potężne *Dictum* (1987) w 11 częściach na orkiestrę kameralną oraz szereg utworów poświęconych tragedii Czarnobyla – *Czarna elegia* (1991), *Poemat bóleści* (1993), a także symfoniczna *Panachyda* poświęcona pamięci ofiar Wielkiego Głodu w 1933 roku.

„*Symfonia kameralna nr 10*” (DICTUM #2). *Utwór skomponowany w 2010 roku. Słowo Dictum można przetłumaczyć w różny sposób. Jedno ze znaczeń to – POWIEDZIANE... W tym wypadku – powiedziane dźwiękami... Kilka segmentów dźwiękowych (formacji tematycznych), które zawierają pewną konstrukcję rytmiczną i dźwiękową, nieustannie rozwijają się, zmieniają i tworzą różne muzyczne epizody. Te stany emocjonalne, kontrastując między sobą, składają się na swoisty obraz muzyczno-emocjonalny. Muzyczną formę utworu trudno zdefiniować z punktu widzenia klasycznej interpretacji. Organicznie łączą się tu elementy poematu, sonaty, symfonii itp.*

Jewhen Stankowycz

Oleh Kywa (1947-2007) – wybitny ukraiński kompozytor, laureat Nagrody im. W. Łysenki (2004), Narodowy Artysta Ukrainy (2001), członek Narodowego Związku Filmowców Ukrainy (1991), Zasłużony Działacz Sztuki Ukrainy (1986), laureat Nagrody im. M. Ostrowskiego (1979). Urodził się w 1947 roku we Lwowie. W 1971 roku ukończył kijowskie Państwowe Konserwatorium im. P. Czajkowskiego w klasie kompozycji Myrosława Skoryka.

Oleh Kywa był autorem licznych utworów rozmaitych gatunków, wśród nich fortepianowych – *Wariacje, Fantazja, Ukraiński tryptyk, 2 Sonaty, 2 Fugi koncertowe*; kameralnych – *Kwartet smyczkowy*

„*Pamięci Dmitrija Szostakowicza*”, *Sonata na wiolonczelę i fortepian, Dwa Intermezja* na skrzypce i fortepian; chóralnych – *Trzy chóry do słów A. Puszkina* (1983), *Cztery chóry do słów M. Rylskiego* (1984); wokально-symfonicznych – *Duma o Połtawie* na głos z orkiestrą (1982), *Oda Ziemi* na głos z orkiestrą do poezji M. Rylskiego (1976/1983); kameralno-wokalnych – *Cztery kantaty kameralne* (1977, 1981, 1982, 1983), *Trzy poematy* na baryton i orkiestrę do wierszy P. Tyczynej (1982), *Symfonia kameralna* na sopran i orkiestrę do słów T. Szewczenki (1990), *Ukraińska muzyka XVI-XVII wieku* na trzy głosy wokalne i zespół instrumentalny (1990) i in.

Oleh Kywa był znany również z muzyki filmowej, zarówno do filmów fabularnych, dokumentalnych, jak i telewizyjnych.

TARAS SHEWCZENKO

З поеми *Княжна*

Зоре моя вечірняя,
Зійди над горою,
Поговорим тихесенько
В неволі з тобою.
Розкажи, як за горою
Сонечко сідає,
Як у Дніпра веселочка
Воду позичає.
Як широка сокорина
Віти розпустила...
А над самою водою
Вербка похилилась;
Аж по воді розіслала
Зелені віти,
А на вітах гойдаються
Нехрещені діти.
[.....]
Як сон-трава при долині
Вночі розцвітає...
А про людей... Та нехай їм.
Я їх, добрих, знаю.
Добре знаю.
Зоре моя!
Мій друже єдиний!
І хто знає, що діється
В нас на Україні?
А я знаю. І розкажу
Тобі; й спать не ляжу.
А ти завтра тихесенько
Богові розкажеш.

[...] І серце одпочине:
Село на нашій Україні –
Неначе писанка, село.
Зеленим гаєм поросло.
Цвітуть сади, біліють хати,
А на горі стоять палати
Неначе диво. А кругом
Широколістії тополи,
А там і ліс, і ліс, і поле,
І сині гори за Дніпром.

З poematu *Кsiążniczka*

Wzejdź ty mi, wieczorna gwiazdo,
Nad górą powoli,
Pogadamy po cichutku,
Jak to jest w niewoli.
Gdzie tam, powiedz, słońce w nocy
Ma za górą leżeć?
Gdzie też nasza jasna tęcza
Wodę z Dniepru bierze?
Gdzie sokora rozpościera
Konary szeroko,
Gdzie też się wierzba chyli
Nad wodą głęboką?
Puszczą z wodą zieleniaste
Wite z wicin wieńce
I huśtają ci się na nich
Wierzbowi niechrzczeńce.
[.....]
A sasanka przy dolinie
Nocami zakwita...
Ludzie zaś... At, co tam ludzie!
Znam ja ich i kwita.
Znam aż nadto. Gwiazdo moja!
Najmilsza, jedyna!
Nikt tu nie wie, jak tam żyje
Nasza Ukraina.
A ja wiem. I tobie powiem;
Nie zmruję dziś oka.
A ty wszystko szeptem powtórz
Bogu zza obłoka.

[...] Sercu lżej i myśli beztraska:
U nas na Ukrainie wioska
To cud! Odwiecznym obyczajem
Zielonym opasana gajem,
Kwitnące sady, białe chaty,
Na wzgórzu pałac, dwóch bogaty –
Jak malowanie! I równina,
Szerokoliste w krąg topole,
A dalej las i las, i pole,
I smuga gór za Dnieprem sina.

3 поеми Сон (Комедія)

...світає,
 Край неба палає;
 Соловейко в темнім гаї
 Сонце зустрічає.
 Тихесенько вітер віє,
 Степи, лани мріють,
 Меж ярами над ставами
 Верби зеленіють.
 Сади рясні похилились,
 Тополі по волі
 Стоять собі, мов сторожа,
 Розмовляють з полем.
 І все то те, вся країна,
 Повита красою,
 Зеленіє, вмивається,
 Дрібною росю,
 Споконвіку вмивається,
 Сонце зустрічає...
 І нема тому почину,
 І краю немає!

Z poematu Sen (Komedia)

...rąbek nieba płonie,
 Widzę, dzień już świta,
 A tu słowik w ciemnym gaju
 Jasne słońce wita.
 Step i łąn się rozmarzyły,
 Przebiegł wiatr nad ziemią,
 Wierzby w jarach, nad stawami
 W zieloności drzemią.
 Drzewa kłonią się rodzajne,
 Na straży topole
 Stoją i po dobrawoli
 Zagadują pole.
 I calutka wkoło ziemia
 Młoda, urodziwa,
 Zieleni się i drobniuchną
 Rosą się umywa,
 Od wieków się tak w niej kąpie
 I wita wschód słońca...
 Nie było temu początku
 I nie będzie końca!

Przełożył Adam Pomorski

Wykonawcy

Kateryna Suprun (ur. 1991 w Kijowie) studiowała w Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy im. P. Czajkowskiego w klasie altówki prof. Serhija Kułakowa. W roku 2012 rozpoczęła działalność solową w Narodowym Zespole Solistów „Kijowska Kamerata”. W 2016 roku otrzymała Nagrodę im. L. Rewuckiego za sceniczną i koncertową realizację wybitnych dzieł muzycznych i propagowanie muzyki ukraińskiej.

Jest pierwszą wykonawczynią wielu ukraińskich utworów, przede wszystkim Ałły Zahajkewycz, Tetiany Iwanyczej, Bohdana Krywopusta, Zoltana Almasziego, Walentyna Sylwestrowa, Jewhena

Stankowycza i in. Kompozytorzy Zoltan Almaszi i Bohdan Krywopust poświęcili jej swoje utwory. Jako solistka współpracuje z takimi zespołami, jak Orkiestra Symfoniczna Radia i Telewizji Ukrainy, Państwowa Estradowo-Symfoniczna Orkiestra Ukrainy, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Ukrainy, orkiestra „Wirtuozii Lwowa”, zespół muzyki współczesnej „Sed Contra”, orkiestra „New Era Orchestra” i in.

Jest stałym gościem na festiwalach: „Kyiv Music Fest”, „Muzyczne Premiery Sezonu” (Kijów), „Dwa Dni i Dwie Noce Nowej Muzyki” (Odessa), „Kontrasty” (Lwów). Występowała w Finlandii, Niemczech, Holandii, Francji, Rumunii, Szwajcarii, Libanie, Omanie, Kuwejcie, Bahrajnie, Izraelu, Portugalii, Japonii. W 2018 roku otrzymała stypendium prezydenta na stworzenie i realizację projektu artystycznego „Ukraiński Kwartet” na bazie kijowskiego oddziału Narodowego Związku Kompozytorów. Aktywnie koncertuje, jest menedżerem i założycielem kwartetu Danapris String Quartet.

Dmytro Tawanec – biogram na str. 21

Oksana Nikitiuk – biogram na str. 21

Narodowy Zespół Solistów „Kijowska Kamerata” z Kijowa jest wiodącym ukraińskim zespołem wykonującym muzykę kameralną różnych stylów i epok. Repertuar zespołu wypełniają utwory Vivaldiego, Bacha, Haydna, Mozarta, Griega, Dvořáka, Czajkowskiego, Strawińskiego, Schönberga, jak również najbardziej znaczące dzieła muzyki awangardowej drugiej połowy XX wieku. Najważniejszą część aktywności zespołu zajmuje jednak wykonywanie i popularyzacja rodzimej ukraińskiej muzyki współczesnej.

Zespół „Kijowska Kamerata” został założony w 1977 roku przez wybitnego pianistę Walerija Matiuchina, który do dziś sprawuje funkcję dyrektora i dyrygenta. Inspiracją do powstania zespołu była potrzeba wykonywania nowo powstałych utworów ukraińskich kompozytorów, zrzeszonych w Związku Kompozytorów Ukrainy. Przez długi czas „Kijowska Kamerata” była swego rodzaju laboratorium ukraińskiej muzyki współczesnej. Zespół dokonał wielu prawykonanń utworów ukraińskich kompozytorów

– Walentyna Sylwestrowa, Jewhena Stankowycza, Iwana Karabica, Myroslawa Skoryka, Oleha Kywy i innych.

W 1993 roku zespół otrzymał status państwowy. Za wieloletnie zasługi w rozwijaniu i promocji ukraińskiej kultury muzycznej „Kijowska Kamerata” w 1997 roku otrzymała Państwową Nagrodę im. M. Łysenki. W 2000 roku przyznano jej status zespołu narodowego.

Zespół Solistów „Kijowska Kamerata” składa się z wybitnych muzyków, większość z nich to laureaci międzynarodowych i ukraińskich konkursów muzycznych. Występują oni w różnych składach, od kameralnych duetów do małej orkiestry symfonicznej, co stanowi o bardzo obszernym repertuarze zespołu.

Zespół ma na swym koncie szereg nagrań archiwalnych dla ukraińskiego radia i telewizji, a także znaczący dorobek płytowy. Jest stałym uczestnikiem najważniejszych festiwali muzycznych Ukrainy. „Kijowska Kamerata” odbyła liczne tournée koncertowe w Niemczech, Austrii, Francji, USA, Chinach, Polsce, Grecji, Rosji, krajach bałtyckich, Armenii, Gruzji.

Roman Rewakowicz – pomysłodawca i twórca koncepcji Festiwalu „Dni Muzyki Ukraińskiej w Warszawie”. Absolwent Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie, gdzie studiował teorię muzyki, a także kompozycję pod kierunkiem Mariana Borkowskiego oraz dyrygenturę w klasie Bogusława Madeya.

W latach 1983–1993 prowadził Ukraiński Chór Męski „Żurawli”, z którym odbył szereg międzynarodowych tournées do USA i Kanady, krajów Europy Zachodniej i Ukrainy. Jest założycielem warszawskiego Chóru Cappella Corale Varsaviana. Współpracuje z Narodowym Chórem Ukrainy „Dumka”. Od połowy lat 90. zajmuje się także

dyrygenturą symfoniczną – występował z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Ukrainy w Kijowie, Państwową Orkiestrą Białorusi w Mińsku, orkiestrami filharmonii w Polsce, Ukrainie, Białorusi, Rosji, Słowacji i Serbii.

Roman Rewakowicz szczególną uwagę poświęca muzyce współczesnej. W 1995 we Lwowie wraz z kompozytorami zrzeszonymi w Lwowskim Oddziale Związku Kompozytorów Ukrainy założył Festiwal Muzyki Współczesnej „Kontrasty”, na którym dokonał licznych prawykonań. W październiku 2000 prowadził koncert czterech prawykonań utworów zamówionych przez Festiwal „Aksamitna Kurtyna” – Kraków 2000. Ponadto dyrygował Orkiestrą Filharmonii Belgradzkiej inaugurując X Festiwal Muzyki Współczesnej w Serbii, a także prowadził koncert finałowy Festiwalu „Melos-Ethos” w Bratysławie, dyrygując Słowacką Orkiestrą Radiową. Prezentował współczesną muzykę ukraińską na festiwalach „Warszawskie Spotkania Muzyczne” i „Dni Muzyki Kompozytorów Krakowskich”. Z Orkiestrą Kameralną „Leopolis” ze Lwowa inaugurował festiwal „Laboratorium Muzyki Współczesnej”. Dokonał także rosyjskiego prawykonania utworu Giji Kanchelego na Festiwalu Muzyki Współczesnej w Rostowie nad Donem w Rosji.

W 1998 założył Fundację „Pro Musica Viva” (www.pmv.org.pl), w ramach jej działalności zorganizował szereg przedsięwzięć w Polsce, Ukrainie, Białorusi i Rosji, a ostatnio także w Łotwie i Litwie. Swoje działania artystyczne koncentruje na promocji muzyki polskiej w Ukrainie i ukraińskiej w Polsce.

Organizator festiwalu

www.pmv.org.pl

Partnerzy festiwalu

Finansowe wsparcie

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

ZAIKS

Patronat medialny

STRÖER

Flame Radio

